

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Волохова І.С. _____
(підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Корпоративні фінанси»
на тему: «Податки як основа формування доходів бюджету»

Виконавець:

студентка Фінансово-економічного
факультету
Батура Крістіна Юріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

Науковий керівник:

к. е. н., ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Богатирьова Євгенія Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

ПЛАН

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ.....	5
1.1. Економічна сутність податків та їх роль у формуванні доходів бюджету.....	5
1.2. Історія становлення та розвитку податків.....	19
1.3. Механізм справляння податків в Україні.....	29
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ЗА РАХУНОК ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ.....	35
2.1. Аналіз податкових надходжень Зведеного бюджету України.....	35
2.2. Фіскальна ефективність податкових надходжень Зведеного бюджету України.....	42
2.3 Прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України.....	50
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СТЯГНЕННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	55
3.1. Зарубіжний досвід стягнення податків та можливості його адаптації в українську практику.....	55
3.2. Напрями вдосконалення механізму справлення податків в Україні.....	68
ВИСНОВКИ.....	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78

ВСТУП

Актуальність випускної роботи. Справляння податків - найдавніша функція й одне з основних умов існування держави, розвитку суспільства на шляху до економічного і соціального процвітання. Податки з'явилися з поділом суспільства на класи і виникненням держави, як внески громадян, необхідні для утримання державного апарату.

З метою подолання негативних наслідків впливу податків на розвиток економіки виникла об'єктивна необхідність в аналізі структури і динаміки податкових доходів в бюджеті країни.

Сьогодні гостро стоїть питання про необхідність формування податкових доходів.

Даній проблематиці приділяється значна увага в дослідженнях вітчизняних вчених, серед яких слід виділити праці Пасічник Ю. В., Бечко П.К., Круш П.В., Філімоненков О.В., Благун І.Г, Коваленко О.Л, Тарасюк Г.М. та інші.

Податки найважливіша форма акумуляції бюджетом коштів. Без податків немає бюджету; підтримання еластичності податкової системи - неодмінна умова збалансованості державної скарбниці.

Метою випускної роботи є аналіз складу і структури податкових доходів бюджету, визначення факторів, від впливу яких залежить обсяг надійшли в аналізований період податкових доходів.

Реалізація мети дослідження передбачає постановку та вирішення наступних завдань:

- вивчення податкових доходів бюджету і їх змісту;
- аналіз структури і динаміки податкових доходів бюджету;
- визначення основних проблем і напрямків вдосконалення податкових доходів бюджету.

Об'єктом випускної роботи є податкові доходи бюджету.

Предметом випускної роботи є теоретичні та практичні аспекти формування доходів бюджету.

Методи дослідження. Для досягнення поставлених цілей роботи використані наступні методи наукових досліджень: метод моделювання, логічний метод, метод порівняння і узагальнення, графічний метод, статистичні та математичні методи дослідження.

Особистий внесок. Наукові положення, висновки і пропозиції дослідження, які виносяться на захист, одержані автором самостійно.

Інформаційною базою дипломної роботи стали Податковий кодекс України, законодавчі, нормативно-правові підзаконні акти, дані Міністерства фінансів України, Фіскальної служби України, Державного Комітету Статистики, наукові дослідження і публікації вітчизняних і зарубіжних вчених, електронні ресурси світової мережі Internet.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 83 сторінок друкованого тексту, містить 8 таблиць, 14 рисунків.

ВИСНОВОК

У результаті проведеного дослідження теоретичних та практичних засад зроблено наступні висновки, що вирішують проблеми удосконалення механізму стягнення податків в Україні:

1. У ході дослідження економічної сутності податків встановлено, що податкова система України недосконала і має ряд недоліків, які призводять до зменшення податкових надходжень до бюджету. Незважаючи на критику з боку багатьох економістів, непрямі податки доволі широко використовуються в усьому світі, оскільки при відносно простому механізмі їх стягнення вони забезпечують стабільні й суттєві доходи держави та ухилитися від їх сплати важко. Крім того, психологічно ці податки сприймаються платниками легше, ніж прямі, адже вони приховані у ціні товару, роботи, послуги. Тому платник податку в момент його сплати не завжди усвідомлює, що сплачує податок державі.

2. Нестабільність влади протягом всієї історії України завжди призводила до нестійкості у виборі єдиної податкової політики. Постійне поневолення України іншими державами накладало свій відбиток на податкову систему, основним завданням якої було закріпачення населення, придушення будь-якої підприємницької ініціативи. Своєю чергою, логічним завершенням вчення про природу податків стала розроблена і сформульована неокласиками та повністю прийнята кейнсіанцями і неокейнсіанцями, теорія колективних (суспільних) потреб, яка пояснює необхідність оподаткування необхідністю участі кожного громадянина у фінансуванні держаних видатків, а також податок як джерело задоволення колективних потреб.

3. Податкова система України характеризується передусім фіскальною спрямованістю, неефективністю та неузгодженістю діяльності органів

державної влади, які здійснюють контроль за збиранням податків і зборів, а також їх акумуляції до бюджетів усіх рівнів. Витрати на адміністрування окремих податків є більшими порівняно з доходами бюджету, що формуються за рахунок їх справляння.

4.Податкові надходження посідають важливе місце у бюджетних доходах, займають найбільшу питому вагу у структурі доходів бюджету, що у свою чергу впливає на соціально-економічний розвиток держави, а також є одним із інструментів державного регулювання економіки. Податкові надходження бюджету, їх формування, розподіл та використання є важливим елементом системи бюджетно-податкового регулювання економіки, значення якої посилюється в умовах трансформації економічної системи.

5.Аналітичний огляд стану головних дохідних статей Зведеного бюджету України дає змогу стверджувати, що недовиконання планових обсягів податкових надходжень викликано не лише загальною тенденцією спаду в економіці, а й внутрішніми проблемами бюджетно-податкової системи країни. На динаміку загальних обсягів податкових надходжень впливає низка факторів економічного, соціального, нормативно-правового та політичного характеру. Якісна структура податкових надходжень доходів Зведеного бюджету знову і знову підтверджує факти падіння реальних доходів підприємств, зростання кількості збиткових підприємств, недосконалості податкового законодавства, низького рівня доходів громадян.

6.На основі проведеного дослідження та використання досвіду функціонування органів податкового адміністрування в зарубіжних країнах, можна виділити основні пропозиції вдосконалення системи адміністрування податків в Україні, а саме:

- поступове зниження податкового тиску за допомогою спрощення як процедур адміністрування податків і зборів, так і здійснення податкового контролю в частині перевірок;

- запровадити пільги для промисловості та сільського господарства;
- розширити перелік підакцизних товарів та збільшити ставки на шкідливі товари;
- запровадити прогресивну шкалу ставок з ПДФО та ввести оподаткування найманих працівників ЄСВ, як було раніше.

7. Податкова система будь-якої країни є продуктом не лише економічного, а й політичного розвитку суспільства. Вона відображає інтереси різних суспільних груп і політичних партій і результат консенсусу, до якого прийшли ці сили в процесі прийняття податкових законопроектів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України.
2. Буряковский В.В. та ін. Податки: Учебний посібник.- Дніпропетровськ:, 2010.-642с.
3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 4. – Ст. 67.
4. Налоги: Учеб. пособие/ Под. ред. Д.Г. Черника. 2-е изд. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 400с.
5. Сміт А. Дослідження про природу та причини добробуту націй. К.: 2001.– 594 с.
6. Пушкарєва В. М. История финансовой мысли и политика налогов. – М.: ИНФ–М, 1996. – 191 с.
7. Бюджетна система : підручник/ на наук. ред. В.М. Федосова, С.І.Юрія. – К.: Центр учбової літератури; Тернопіль : Економ. думка. 2012-871с.
8. Україна: перспективи розвитку. Консенсус-прогноз. – К.: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2014. Вип. 37.
9. Греченко В.А. Еволюція податку з доходів фізичних осіб у новітній час/ В.А. Греченко, В.В. Греченко// Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2010. – №4(51). – Ч. 1. – С. 115-120.
10. Мітіліно М. І. Основи фінансової науки. – Київ: Державне видавництво України, 1929.
11. Янжул И. И. Основные начала финансовой науки. Учение о государственных доходах. – СПб.: [б. и.], 1890. – 550 с.
12. Система оподаткування та податкова політика: Навчальний посібник/ В. Б. Захожий, Я. В. Литвиненко, К. В. Захожай та ін.; Під керівн. та

наук. ред. В. Б. Захожая, Я. В. Литвиненка; М-во освіти і науки України. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 465 с.

13. Марченко В.Б. Щодо застосування терміна «адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» у Податковому кодексі України // Часопис Київського університету права. – 2011. - №1. – С. 120-123.

14. Весельський М. Поняття і механізм справляння податків / М.Весельський // Право України. – 1999. – №6. – С. 54-57.

15. Марченко В.Б. Адміністративно-правове регулювання у сфері справляння податків: дис.. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Марченко Віктор Борисович; НУДПСУ. – Ірпінь, 2009. - 252 с.

16. Марченко В.Б. Поняття та зміст відносин щодо справляння податків (обов'язкових платежів) // Часопис Київського університету права. – 2010. – №2. – С. 138-142.

17. 8. Касьяненко Л.М. Правові основи здійснення фінансового контролю органами державної податкової служби України: дис.. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Касьяненко Любов Михайлівна; НУДПСУ, – Ірпінь, 2004. – 232 с.

18. Кармазіна М. О. Співвідношення бюджетних доходів та надходжень від податків, зборів (обов'язкових платежів) / М. О. Кармазіна // Форум права. – 2008. – № 2. – С. 220-226.

19. Нікітішин А.О., Хозінська І. С., Пасічник В.В. Податкові надходження: сучасний стан та роль у бюджетній політиці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/32_PRNT_2013/Economics/3_149335.doc.htm

20. Звіти Державного казначейства України про виконання Державного бюджету України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>.

21. Лондар С.Л. Фінанси: навчальний посібник / Лондар С.Л., Тимошенко О.В. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 384 с

22. Захаркіна Л. С. Роль і місце податкових надходжень у структурі зведеного бюджету України / Л. С. Захаркіна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. — 2016. — № 19. — С. 125–129.
23. Rymar O. G. Fiskal'na efektyvnist' podatkovoi' systemy v konteksti antykrizovogo reguljuvannja. Aktual'ni problemy ekonomiky. 2011. № 4. S. 224–227.
24. Балацкий Е. В. Эффективность фискальной политики государства. Проблемы прогнозирования. 2000. № 5. С. 32–45.
25. <https://www.minfin.gov.ua/>
26. Реформування податкової системи України/ Міністерство юстиції України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://minjust.gov.ua/m/str_11350.
27. Міночка О.М. Розвиток системи податкового регулювання діяльності промислових підприємств в Україні: автореф. дис. ...к.е.н. / О.М. Міночка. – Х., 2006, - 22 с.
28. Хорошаєв Є.С. Формування інтегративної фіскальної моделі в Європейському Союзі : дис. ... к.е.н. / Є.С. Хорошаєв. – К., 2007. – 215 с.
29. Криклива Г. Система оподаткування в країнах Європейського союзу / Г. Криклива [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://prezi.com/zoqhzg-8i6q3/presentation/>.
30. Саенко А. Налог на прибыль в Евросоюзе / А. Саенко [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://pravo.ua/article/php?id=10007501>.
31. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія та практика становлення : автореф. дис. ... д. е. н./А.М. Соколовська – К., 2002. – 32 с.
32. В Украине вводят прогрессивную шкалу подоходного налога [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://economics.lb.ua/state/2014/03/27/260939_u_Nraine_vvodyat_progressivnuyu_shNalu.html.

33. Международный опыт реформирования налоговых систем: виды налогов и электронная отчетность [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/mijnarodniydosvid-rozvitN/svitovui-dosvid/mrdosvid/>

34. Міжнародний досвід реформування податкових систем: види податків та електронна звітність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/mijnarodniydosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/mrdosvid>.

35. Соловьева Н.Е. анализ опыта организации системы налогового администрирования в США и Германии / Н.Е. Соловьева, Е.А.Черкашина, А.Е. Панченко [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://sibac.info/15323>.

36. Проскура К.П. Зарубежный опыт организации налогового администрирования / К.П. Проскура // Экономический журнал - XXI. - 2012. - №7-8. [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://soskin.info/ea/2012/7-8/201212.html>.

37. Деменко А.Е. Зарубежный опыт администрирования налогов и возможности его использования в Украине / А.Е. Деменко // Наше право. - 2013. - № 7. - С. 189-195.

38. Лещух И.В. Особенности осуществления налогового контроля в развитых федеративных государствах / И.В.Лещух // Вестник Черновицкого торгово-экономического института. Экономические науки. - 2013. - Вып. 4. - С. 269-272. [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vchtei_2013_4_48.pdf.

39. Савчук В.А. Мировой опыт администрирования налогов / В.А. Савчук // Университетские научные записки. - 2013. - № 2 (46). - С. 353-358.

40. Федорченко А. Е. Опыт адаптации налоговой политики и администрирования налогов с требованиями ЕС / А. Е. Федорченко [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2015/30.pdf.

41. <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/mrdosvid/>.
42. Чередниченко О.М. Непряме оподаткування в Україні на шляху інтеграції до Європейського союзу / О.М. Чередниченко // Фінанси України. – № 7. – 2016. – С. 98–104.
43. Про схвалення концепції реформування податкової системи: Розпорядження КМУ від 19.04.2007 р. № 56-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/56-2007-%D1%80>.
44. Єфименко Т.І. Основні напрями трансформації податкової системи в Україні. // Фінанси України. – 2007. – № 9 – С. 11–15.
45. Борисюк О.В. Саган М.С. Особливості справляння прямих податків в Україні. - Науковий вісник Херсонського державного університету. - 2014. - Випуск 5. Частина 4. - с.134-136.
46. Свердан М. Проблеми податкової політики і реформування податкової системи України / М. Свердан // Вісник Української академії державного управління. – 2008. – № 6. – С. 184–193.
47. Маркс К. Сочинения / К. Маркс, Ф. Энгельс. – М. : Госполитиздат, 1955. – Т. 7. – 615 с.
48. Пети У. Антология экономической классики / У. Пети, А. Смит, Д. Риккардо. –М. : Финансы и статистика, 2003.
49. Болдырев Б. Г. Финансы капитализма / Б. Г. Болдырев, Л. П. Окунева, Л. П. Павлова – М. : Финансы и статистика, 1990.
50. Lerner A. B. The Economics of Control, Principles of Welfare Economics. New York, 1944.
51. Болдырев Б. Г. Финансы капитализма / Б. Г. Болдырев, Л. П. Окунева, Л. П. Павлова – М. : Финансы и статистика, 1990.
52. Панура Ю.В. Узагальнення наукових підходів до визначення сутності податків та їх систематизація / Ю.В. Панура // Наукові записки. Серія «Економіка». – 2006.

53. Говорушко Т. А. Малий бізнес: навч. посібник / Т. А. Говорушко, О. І. Тимченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
54. Кучерявенко М. Податковий обов'язок: зміст, структура, засоби / Вісник правових наук України № 3 (26). – 2001 – С. 122–134. Опарін В. М. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): Монографія. – К.: КНЕУ, 2005.